

HİSAR OKULLARI YAPAY ZEKÂ EĞİTİM POLİTİKASI

2023 - 2024 AKADEMİK YILI

Giriş	—	3
Amaç	—	4
Kapsam	—	5
Sorumluluklar	—	6
Tanımlar	—	6
Yapay Öğrenme Nedir?	—	7
Üretken YZ (Generative AI) Nedir?	—	7
Eğitmciler için Yapay Zekâyı Nasıl Tanımlamalıyız?	—	7
Etik Hususlar, Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik	—	8
Veri Gizliliği ve Güvenliği	—	8
Erişim ve Eşitlik	—	9
Akademik Dürüstlük	—	10
Eğitim Süreçlerine ve Müfredata Entegrasyon	—	11-14
Doğruluk ve Güvenilirlik	—	15
Profesyonel Öğrenme & Topluluk Katılımı	—	16
Politikayı İnceleme Ve Güncelleme	—	16
Sonraki Adımlar	—	17

Giriş

Alanında uzman eğitimcilerin katılımı ve kapsayıcı bir yaklaşım ile hazırlanan “Hisar Okulları Yapay Zekâ Eğitim Politikaları” çalışması aşağıda belirtilen alt başlıkları kapsamaktadır.

1. Etik Hususlar, Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik
2. Veri Gizliliği ve Güvenliği
3. Erişim ve Eşitlik
4. Akademik Dürüstlük
5. Eğitim Süreçlerine ve Müfredata Entegrasyon
6. Doğruluk ve Güvenilirlik
7. Profesyonel Öğrenme & Topluluk Katılımı
8. Politikayı İnceleme ve Güncelleme
9. Sonraki Adımlar

Katkıda Bulunanlar

Bu çalışmanın hayata geçirilmesinde değerli katkılarından dolayı Prof. Dr. Cem SAY (Boğaziçi Üniversitesi), **Prof. Dr. Feza ORHAN** (Bahçeşehir Üniversitesi), **Dr. Işıl BOY ERGÜL** (TeacherX) ve **Temel GÜZELOĞLU** (QNB)'na şükranlarımızı sunarız.

Hisar Okulları Yapay Zekâ Eğitim Politikasının oluşturulmasında emeği geçen Bahadır YILDIZ, Banu ALDEMİR, Barış HAS, Başak BASMAN, Betül GÖKKAYA, Dilara VARDAR, Ezgi ÇEBİ, Gökçe Behice YILMAZ ASLAN, Gülay BARBAROSOĞLU, Gülçin CIRIK DOĞRAMACI, İrem NOYANER, Jeffrey GIBBS, Jose CABELLO, Meral OLCAY, Mustafa BOZKURT, Nilüfer ÇAĞIN, Okan UZELLİ, Sedat YALÇIN, Sezin FİNS, Sibel YALKIN, Tuğçe ÖZNEMLİ ve Utku ÖZTEKİN'e **teşekkür ederiz.**

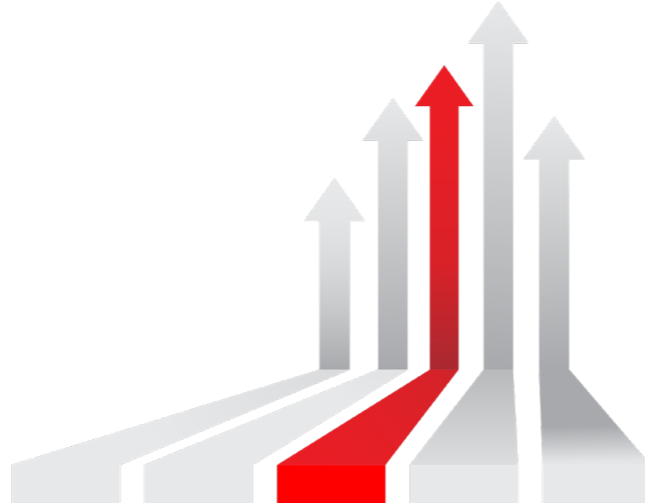
1. Amaç

Eğitimde teknoloji entegrasyonu standartlarını, öğrenme ve etik ilkeleri, yapay zekânın eğitimdeki rolü hakkındaki çalışmaların odağı haline getirerek, üretken yapay zekâ kullanımında etkili öneri ve uygulamaları geliştirilmesi mümkündür. Bu politikanın amacı, okul topluluğu için Yapay Zekâ (YZ) teknolojilerinin etik, güvenli ve sorumlu kullanımına yönelik kabul edilebilir kullanım kuralları ve yönergeler oluşturmaktır. Bu belge ile okul toplumu için **gizlilik, güvenlik ve etik hususlarının dikkate alınmasını sağlarken YZ teknolojilerinin öğrenme ve öğretme süreçlerini destekleyecek şekilde kullanımını**, müfredata entegrasyonunu sağlamak ve konu ile ilgili verimliliği artırmak için bir çerçeve sunulması amaçlanmıştır.

Okulumuzda YZ teknolojilerinin öğrenme/öğretme süreçlerine entegrasyonu, "öğrencilerimizin ve çalışanlarımızın gerçek potansiyelini, eleştirel düşünce ve etkin iş birliği ile dünyaya anlamlı katkılar sunarak keşfedip geliştirme" misyonumuz ve "titiz, özverili çalışmalarla gelişmeye ve yeniliklere daima açık bir okul olarak, nitelikli çalışanları, öğrencileri ve mezunları ile her yerde fark edilen, eğitime ve topluma olan katkılarıyla dünya çapında örnek bir kurum olmak" vizyonumuz ile uyumludur.

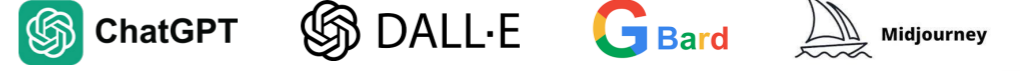
YZ teknolojileri, kişiselleştirilmiş ve farklılaştırılmış öğrenmeyi destekleme potansiyeline sahiptir. Bu anlamda öğretmenler ve çalışanlar için öğretimi desteklerken, planlama ve operasyonel çalışmaları kolaylaştırabilir. Öğrenciler için ise, karmaşık fikirleri sentezleme, kişiselleştirilmiş içerik oluşturma ve anlık geri bildirim sağlama konularında yardımcı olabilir. Ayrıca araştırma ve yazma etkinliklerini destekleyebilir, öğrencilerin eleştirel düşünme, problem çözme ve dijital okuryazarlık becerilerini geliştirmeleri için fırsatlar sunabilir.

YZ teknolojileri, öğrenimi destekleme konusunda yüksek bir potansiyele sahip olmakla birlikte, bu teknolojilerin kullanımında etik ilkeler ile uyumlu olmasını sağlamak önceliklidir. Bu politika ile ifade edilen **kabul edilebilir kullanım kuralları**, YZ teknolojilerini öğrenmeyi destekleyecek, etik, sorumlu ve amaçlandığı şekilde kullanılmasını ifade eder.

2. Kapsam

Bu politika belgesi, öğrenciler, akademik ve idari personel ve okul ortamında YZ teknolojilerini kullanılabilecek diğer paydaşlar dahil olmak üzere okul topluluğumuzun tüm üyeleri için geçerlidir. Politika, özellikle üretken YZ teknolojilerini kapsar. Bu teknolojilere Chat GPT, DALL-E, Google Bard, Midjourney gibi uygulamalar örnek olarak verilebilir, ancak her geçen gün uygulama çeşitliliğinin arttığı ve kapsamının genişlediği bilinmelidir.

3. Sorumluluklar

Okul topluluğunun tüm üyeleri, bu politika rehberliğinde YZ teknolojilerini akademik ve operasyonel süreçleri iyileştirecek, profesyonel öğrenme ve topluluk katılımını destekleyecek şekilde etik ve sorumlu bir şekilde kullanılmasından ve konu ile ilgili sürdürülebilirliğin sağlanmasından sorumludur.

Okul liderleri: YZ teknolojilerinin, okul toplumu (idari personel, akademik personel, öğrenciler, veliler) tarafından yukarıda belirtilen amaçlar ve geliştirilen politikalar doğrultusunda kullanımı için kaynak, rehberlik ve desteği sağlamaktan ve bu desteği sürdürülebilir kılmaktan sorumludur.

Akademik Personel: YZ teknolojilerini, öğrenme ve öğretme süreçlerini destekleyecek şekilde kullanmak, sorumluluk alanları dahilinde YZ teknolojilerinin kullanımı konusunda öğrencilerine liderlik etmek, YZ ile ilgili sunulan kaynak, materyal ve eğitimleri takip etmek ve sürece katkı sağlamaktan sorumludur.

İdari personel: YZ teknolojilerinin veri gizliliği ve güvenlik politikaları da dahil olmak üzere politikaya uygun olarak kullanılmasını sağlamaktan sorumludur.

Öğrenciler: YZ teknolojilerinin bu politikada belirtildiği gibi etik ve sorumlu bir şekilde kullanılmasından sorumludur.

Veliler: Çocuklarının bu politikaya uygun, etik ve öğrenmeyi geliştirecek şekilde YZ teknolojilerini kullanmalarını desteklemekten sorumludur.

4. Tanımlar

Yapay Zekâ Nedir?

YZ, insanlar tarafından tanımlanan bir dizi hedef verildiğinde, gerçek veya sanal ortamları etkileyen tahminlerde ve önerilerde bulunabilen, veya kararlar verebilen makine tabanlı sistemleri ifade eder. YZ teknolojileri, doğrudan veya dolaylı olarak bizimle etkileşime girer. Sıklıkla otonom bir şekilde çalışır ve bağlam hakkında öğrenerek davranışlarını adapte edebilirler. (UNICEF, 2021)¹

¹ www.unicef.org/globalinsight/reports/policy-guidance-ai-children

² Liseler İçin YZ Ders Kitabı

³ <https://cloud.google.com/use-cases/generative-ai>

Yapay Öğrenme Nedir?

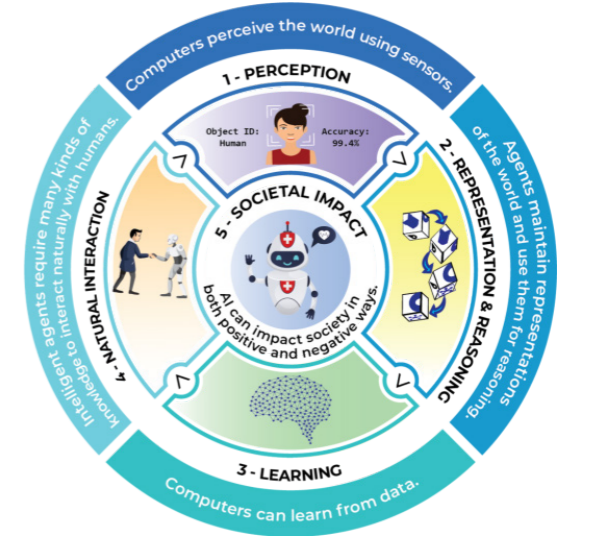
Yapay öğrenme, bilgisayarın bir beceriyi kazanması için gerekli programın bir insan tarafından değil, o beceriye ilişkin çok sayıda örnekten bilgisayarın kendisi tarafından oluşturulmasına (yani "öğrenilmesi")ne verilen addır.²

Üretken Yapay Zekâ (Generative AI) Nedir?

Üretken YZ, eğitildikleri verilere dayanarak metin, resim, müzik, ses ve video gibi yeni içerikler oluşturmak için YZ'nin kullanılması olarak ifade edilebilir. Bu araçlar çoklu görev yapabilen ve özetleme, soru-cevap, sınıflandırma ve daha fazlası dahil olmak üzere kullanıma hazır görevleri gerçekleştirebilen temel YZ modelleri tarafından desteklenmektedir.³

Eğitimciler için Yapay Zekâyı Nasıl Tanımlamalıyız?

Bilgisayar Bilimleri Öğretmenleri Derneği (CSTA: Computer Science Teachers' Association) ve Yapay Zekâyı Geliştirme Derneği (AAAI: Advancement of Artificial Intelligence) konuyu eğitimciler bağlamında netleştirmek için YZ'yi beş temadan oluşan bir küme olarak tanımlamayı öneriyor.

- 1. Algı:** Bilgisayarlar dünyayı sensörler aracılığı ile algılayabilir.
- 2. Modelleme ve Muhakeme:** Bilgisayarlar, veri yapılarını kullanarak modeller oluşturur ve bu modeller, hali hazırda bilinenlerden yeni bilgiler türeten muhakeme algoritmalarını kullanır.
- 3. Öğrenme:** Bilgisayarlar verilerden öğrenebilir. Makine öğrenimi, verilerdeki kalıpları bulan bir tür istatistiksel çıkarımdır.
- 4. Doğal Etkileşim:** Yapay zekâ geliştiricileri, insanlarla doğal olarak etkileşime giren sistemler oluşturmaya çalışmaktadır.
- 5. Toplumsal Etki:** Yapay zekâ toplumu olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilir.

5. Etik Hususlar, Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik

Eğitim süreçlerinde YZ teknolojilerinin kullanımına ilişkin etik kuralların belirlenmesi, eğitimcilerin YZ'nin öğrenmeyi destekleyecek şekilde olumlu etkilerinin yanı sıra olası risklerini de dikkate almalarını sağlar. Bu alandaki araştırmalar ve kullanıcı deneyimleri arttıkça etik yaklaşımların da güncellenmesi önemli ve gereklidir.

1. YZ teknolojilerinin kullanımı sırasında temel insan hakları ve çocuk hakları korunur.
2. Bu sistemlerin kullanımının, okul toplumu için olumlu bir etki yaratması ve bireylere zarar vermemesi temel hedeftir.
3. Okul toplumu, YZ teknolojilerinin çalışma mantığı ve algoritmik (bilişsel) önyargıların olası etkileri hakkında bilgilendirilir.⁴
4. Hangi verilerin toplandığı, bu verilerin nasıl kullanıldığı konularında şeffaflık sağlanır.
5. YZ teknolojileri kullanılırken, insanın rolü ve hesap verebilirliği ön plandadır.
6. Alınan kararlarda kontrol ve sorumluluk her zaman insanlardadır.
7. Okul toplumu, YZ teknolojilerinin ırk, cinsiyet, din veya diğer ön yargılara dayalı sonuçlar üretme riskini bilir ve bu bilinçle hareket eder.

1. Hisar Okulları, kişisel verileri sadece kurum içinde geliştirilen YZ teknolojilerinde kullanır.
2. Okul dışı uygulamaların kullanımı söz konusu olduğunda, bu durum kullanıcı sözleşmeleri doğrultusunda değerlendirilir.
3. Veri paylaşımı konusunda İcra Kurulu ve onun atadığı birimler yetkilendirilir.
4. KVK Komitesi, kullanılan YZ teknolojilerinin veri gizliliği politikalarına uygun olup olmadığını değerlendirir.
5. Hisar Okulları teknik altyapısı, ilgili verilerin gizliliğini ve güvenliğini sağlamak için üst düzey siber güvenlik önlemleri sağlayan sistemlere sahiptir. Bu sistemlerin ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması esastır.

7. Erişim ve Eşitlik

Öğrenme ve öğretme süreçlerini desteklemek amacı ile kullanılacak olan YZ destekli sistemler, her türlü ayrımcılığı, önyargıyı önleyecek, kapsayıcı ve adil bir yaklaşımla tasarlanmalı ve uygulanmalıdır. Algoritmik önyargılar konusunda son derece duyarlı olunmalı, her adımda eşitlik, erişim ve kapsayıcılık ilkeleri gözetilmelidir.

1. YZ teknolojileri, tüm bireyler, topluluklar veya gruplar için kapsayıcı, adil, erişilebilir ve eşitlikçi bir şekilde kullanılır.
2. YZ teknolojileri, çok miktarda veriyi analiz ederek eğilimleri belirlemek ve bu doğrultuda geliştirilecek stratejilere karar verebilmek amacıyla kullanılır.
3. YZ teknolojileri, öğrenenlerin farklı öğrenme stillerini saptayarak bireyselleştirilmiş öğrenim programlarının oluşturulmasına katkı sağlamak amacıyla kullanılır.
4. YZ teknolojileri ölçme-değerlendirme süreçlerinde kullanıldığında, öğrencilerin bilgi, beceri ve performansları adil ve tarafsız olarak değerlendirilir.
5. YZ teknolojileri kullanıcıların zamandan ve mekandan bağımsız olacak şekilde eğitime erişimini sağlamak amacıyla kullanılır.

6. Veri Gizliliği ve Güvenliği

YZ destekli eğitim sistemleri, öğrenciler hakkında akademik performansları, öğrenme alışkanlıkları ve kişisel bilgileri de dahil olmak üzere pek çok veri toplar. YZ sistemlerinin verilere dayalı çalışma yapısı, veri gizliliği ve güvenliği konusunda önemli ölçüde dikkat ve özen gerektirir.

⁴ Bir YZ algoritmanın makine öğrenimi sürecindeki hatalı varsayımlar nedeniyle sistemik olarak önyargılı sonuçlar üretmesi durumunda ortaya çıkan bir olgudur.

8. Akademik Dürüstlük

1. Yapay Zekâ ve Eğitim

Hisar Okulları, YZ teknolojilerinin, eğitim ortamlarında kişiselleştirilmiş ve farklılaştırılmış öğrenmeyi destekleme ve geliştirme potansiyeline sahip olduğunu kabul etmekle birlikte, bu teknolojilerin kullanımının etik hususlarla tutarlı olmasını sağlamanın öncelikli olduğuna inanmaktadır.

“Kabul edilebilir kullanım kuralları”, YZ sistemlerinin öğrenmeyi destekleyecek, etik, sorumlu ve amaçlandığı şekilde kullanılmasını ifade eder.

2. Akademik Dürüstlük ve Yapay Zekâ

YZ aracılığı ile ulaşılan içeriğin her zaman doğru ve güvenilir olmayabileceğinin bilinmesi gerekir. Üretken YZ (Generative AI) araçlarının kullanıcılara zaman zaman yanlış bilgi verdiğini, gerçek olmayan profesyonel görünümlü alıntılar ve çelişkili ifadeler oluşturduğunu, telif hakkıyla korunan materyalleri uygun atıf olmadan kullandığını ve önyargılı kavramları sonuçlara dahil edebildiğini göz önünde bulundurmak son derece önemlidir.

1. Hisar Okulları, YZ sistemlerinin kullanımı konusunda “kabul edilebilir kullanım kuralları”nı dikkate alır. Bu yaklaşım, YZ teknolojilerinin öğrenmeyi destekleyecek etik, sorumlu ve amaçlandığı şekilde kullanılmasını ifade eder ve öğrenenlerin kendi özgün çalışmalarını üretmelerini temel alır.
2. YZ aracılığı ile ulaşılan bilgiler, (kişiler, tarihler, olaylar ve bağlam) her zaman doğru ve güvenilir olmayabilir; bilimsel atıflar ve referanslar hatalı olabilir. Bu sebeple, YZ teknolojileri ile ulaşılan bilgilerin doğruluğu mutlaka araştırılmalıdır.
3. Sunulan herhangi bir YZ çıktısının (ödev, proje, sunum, rapor vs.) geçerliliğini ve uygulanabilirliğini değerlendirmek öğrencinin sorumluluğundadır.
4. Doğruluğu ve geçerliliği araştırılan bilgilerin çalışmalarda kullanılması durumunda, “MLA” standartlarına uygun şekilde alıntı olarak gösterilmesi gereklidir.
5. Belirli bir ders veya ödev için neyin izin verildiğine ve neyin izin verilmediğine ilişkin sorular için ders öğretmeni ile iletişime geçilmelidir.
6. Yukarıdaki yönergelerden sapmalar, Hisar Okulları Akademik Dürüstlük Politikasının ihlali olarak değerlendirilecektir.
7. YZ kullanımı ile ilgili kabul edilebilir kullanım kuralları, her akademik yılın başında güncellenerek tekrar paylaşılır.

9. Eğitim Süreçlerine ve Müfredata Entegrasyon

UNESCO ilerleyen günlerde son güncellemeleri ile yayınlayacağını duyurduğu **Öğretmen Yeterlilik Çerçevesi** ile öğretmenlerin YZ'nin temellerini anlamalarına, YZ'yi eğitim süreçlerine entegre etmelerine ve potansiyel risk ve faydalarını değerlendirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Çerçeveye göre dört temel yetkinlik alanı vardır;

1	2	3	4
Temel Kavramlar ve Uygulamalar Bu alan, öğretmenlerin YZ hakkında temel kavramları ve uygulamaları anlamalarına yardımcı olur.	Eğitim Süreçlerine Entegrasyon Bu alan, öğretmenlerin YZ'yi eğitim süreçlerine entegre etmelerine yardımcı olur.	Potansiyel Riskleri ve Faydaları Değerlendirme Bu alan, öğretmenlerin YZ teknolojilerinin potansiyel risklerini ve faydalarını değerlendirmelerine yardımcı olur.	Profesyonel Gelişim ve Faydaları Bu alan, öğretmenlerin YZ teknolojilerini kullanma becerilerini geliştirmek için sürekli olarak öğrenmelerini teşvik eder.
a. YZ teknolojilerinin tarihini ve gelişimini anlamak. b. YZ teknolojilerinin temel kavramlarını ve uygulamalarını tanımlamak. c. YZ teknolojilerinin farklı türlerini ve uygulamalarını tanımak.	a. YZ teknolojilerini öğretim, değerlendirme ve öğrenme desteği için kullanma becerilerini geliştirmek. b. YZ teknolojilerini öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılamak için kullanma becerilerini geliştirmek. c. YZ teknolojilerini etik ve sorumlu bir şekilde kullanma becerilerini geliştirmek.	a. YZ teknolojilerinin potansiyel risklerini ve faydalarını tanımlamak. b. YZ teknolojilerinin etik ve sosyal etkilerini değerlendirmek. c. YZ teknolojilerinin sorumlu bir şekilde geliştirilmesi ve kullanılması için politikalar geliştirmek.	a. YZ teknolojilerini kullanma becerilerini geliştirmek için sürekli olarak öğrenmeye kendini adanmak. b. YZ teknolojileri kapsamında eğitimdeki en son gelişmeleri takip etmek. c. YZ teknolojilerini eğitimde etkili bir şekilde kullanmaya yönelik yeni fikirler ve uygulamalar geliştirmek.

Avrupa Birliği, “Eğitimciler İçin Öğretme ve Öğrenmede YZ ve Verilerin Kullanımına İlişkin Etik Yönergeler” adlı raporunda, eğitimcilerin YZ sistemlerinin tüm süreçlerini anlamaya çalışmak yerine, temel mekanizmalarını ve sınırlamalarını anlamaları ve bu sistemlerin güvenli ve etik bir şekilde öğretme ve öğrenmeyi desteklemek için nasıl kullanılabileceğinin farkında olmalarının önemine vurgu yapmaktadır. Rapor, aşağıdaki hedefler doğrultusunda YZ teknolojilerinden yararlanılabileceğini ifade etmektedir.⁴

UNESCO, *Chatgpt And Artificial Intelligence In Higher Education Quick Start Guide*, YZ teknolojilerinin eğitim ortamlarına entegrasyonu konusunda aşağıdaki gibi bir tablo yayınlayarak eğitimcilere yol gösterecek seçenekler sunmuştur.

ChatGPT: ChatGPT, Chat Generative Pre-trained Transformer'ın kısaltmasıdır, büyük bir dil modeli temelli sohbet botudur ve 30 Kasım 2022'de OpenAI tarafından geliştirilip piyasaya sürülmüştür.⁵

1	2	3	4
YZ teknolojileri, öğrenciler için doğrudan öğretim amacı ile kullanılır.	YZ teknolojileri, öğrencilerin öğrenme sürecini desteklemek amacı ile kullanılır.	YZ teknolojileri, öğretmenlerin eğitim faaliyetlerini daha etkili gerçekleştirmelerine yardımcı olmak amacıyla kullanılır.	YZ teknolojileri, genel eğitim planlamasını ve yönetimini geliştirmek amacıyla kullanılır.
<p>a. Akıllı Öğretim Sistemleri: Öğrenci, adım adım bir görev dizisini takip eder ve öğretmenin müdahalesine gerek kalmadan bireyselleştirilmiş eğitim ve/veya geri bildirim alır.</p> <p>b. Diyaloga Dayalı Öğretim Sistemleri: Öğrenci, karşılıklı etkileşim ve konuşma aracılığıyla belirlenen bir görev dizisini adım adım takip eder.</p> <p>c. Dil Öğrenme Uygulamaları: YZ tabanlı dil öğrenme uygulamaları, telaffuz, anlama ve akıcılık üzerine gerçek zamanlı otomatik geri bildirimler sunarak öğrenmeyi destekler.</p>	<p>a. Keşfe Dayalı Öğrenme: Öğrencilere, öğrenme hedeflerine ulaşmaları için kendi yollarını belirlemelerine yardımcı olan çeşitli alternatifler sunulur.</p> <p>b. Süreç Değerlendirme: Öğrencilerin çalışmalarına düzenli olarak otomatik geri bildirim sağlanır.</p> <p>c. İşbirlikli Öğrenme: YZ teknolojileri, grup üyeleri arasındaki etkileşim seviyesini izleyerek bir grubun nasıl birlikte çalıştığına dair girdi ve öneriler sağlar.</p>	<p>a. Sonuç Değerlendirme: YZ teknolojileri, öğrencilerin yazılı çalışmalarını otomatik olarak değerlendirmek ve notlandırmak için kullanılır.</p> <p>b. Öğrenci Takibi: Öğrenci paylaşımlarda bulunan belirli anahtar kelimeler, otomatik geri dönüşleri başlatır. Paylaşımların analizi sayesinde, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini sağlar ve desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler belirlenebilir.</p> <p>c. Öğretmen Asistanları: YZ sohbet botları, öğrenciler tarafından sıkça sorulan sorulara basit yönergeler ve talimatlarla dönüşler sağlar.</p> <p>d. Pedagojik Öneriler: YZ teknolojileri, her öğrencinin tercihleri, ilerlemesi ve ihtiyaçlarına dayanarak, belirli öğrenme aktiviteleri veya kaynakları önerebilir.</p>	<p>a. Veri Madenciliği: Okullar, öğrencilere ait verileri toplayarak analiz edilebilir, bu analizler sonucunda; YZ teknolojileri sınıf dağılımları, ders programları, ders planları ve bireysel öğrenci ihtiyaçlarını belirleme konularında destek sağlar.</p> <p>b. Rehberlik Hizmetleri: YZ destekli rehberlik hizmetleri ile, kullanıcılara gelecekteki eğitim hayatları konusunda (geçmiş bilgilerine dayanarak), uygun eğitim tavsiyeleri sunulabilir.</p>

Eğitimde ChatGPT Uygulamaları		
Rol	Açıklama	Uygulama Örneği
Olasılık Motoru	YZ, bir fikri ifade etmenin alternatif yollarını üretir.	Öğrenciler ChatGPT'de sorgular yazar ve alternatif yanıtları incelemek için yanıtı yeniden oluşturma seçeneğini kullanır.
Sokratik Rakip	YZ, gelişmek ve tartışmak için bir rakip olarak hareket eder.	Öğrenciler bir konuşmanın veya tartışmanın yapısını takip ederek ChatGPT'ye istemler girerler. Öğretmenler öğrencilerden tartışmalara hazırlanmak için ChatGPT'yi kullanmalarını isteyebilir.
İş Birliği Koçu	YZ, grupların sorunları birlikte araştırmasına ve çözmesine yardımcı olur.	Gruplar halinde çalışan öğrenciler, görevleri ve ödevleri tamamlamak için gerekli bilgileri bulmak amacıyla ChatGPT'yi kullanır.
Rehber	YZ, fiziksel ve kavramsal alanlarda gezinmek için bir rehber görevi görür.	Öğretmenler, sınıflar/kurslar için içerik (örn. tartışma soruları) oluşturmak ve öğrencilerin belirli kavramları öğrenmesinde nasıl destekleneceklerine dair tavsiyeler oluşturmak için ChatGPT'yi kullanır.
Kişisel Öğretmen	YZ, her öğrenciye özel ders verir ve ilerlemeyle ilgili anında geri bildirim verir	ChatGPT, öğrenciler veya öğretmenler tarafından sağlanan bilgilere (ör. test puanları) dayalı olarak öğrencilere kişiselleştirilmiş geri bildirim sağlar.

⁴ Ethical guidelines on the use of artificial intelligence (AI) and data in teaching and learning for educators

⁵ <https://en.wikipedia.org/wiki/ChatGPT>

10. Doğruluk ve Güvenilirlik

YZ aracılığı ile ulaşılan içeriğin her zaman doğru ve güvenilir olmayabileceğinin bilinmesi gerekir. Üretken YZ (Generative AI) araçlarının kullanıcılara zaman zaman yanlış bilgi verdiğini, gerçek olmayan profesyonel görünümlü alıntılar ve çelişkili ifadeler oluşturduğunu, telif hakkıyla korunan materyalleri uygun atfı olmadan kullandığını ve ön yargılı kavramları sonuçlara dahil edebildiğini göz önünde bulundurmak son derece önemlidir.

1. YZ teknolojileri internette bulunan veri tabanlarından bilgi alır, bu bilgilerde bulunan olası bilişsel önyargıları da öğreniyor olması bilişsel önyargı problemini yaratır. Bu sebeple, YZ tarafından sağlanan sonuçlar eleştirel bir şekilde analiz edilir ve diğer bilgi kaynaklarıyla karşılaştırılır.
2. YZ teknolojileri, iç işleyişleri konusunda tam bir şeffaflığa sahip değildir, bu da onların neden belirli bir sonuca vardığını anlamayı zorlaştırır. Bu sebeple özellikle kritik kararlar söz konusu olduğunda insan faktörü her zaman önceliklidir.
3. YZ teknolojisi sürekli gelişmektedir, bu nedenle, bir modelin bugünkü doğruluğu, gelecekteki doğruluğunu garantilemez, sürekli güncellemeler ve denetimler gerekir.
4. Hisar Okulları, YZ teknolojilerini kullanırken, telif haklarını gözetir ve fikri mülkiyet haklarının getirdiği yükümlülüklerin farkındadır.

Tasarımcı	YZ, tasarım süreci boyunca yardımcı olur.	Öğretmenler ChatGPT'den bir müfredat tasarlama veya güncelleme (ör. değerlendirme değerlendirme listeleri) ve/veya belirli hedeflere odaklanma (ör. müfredatın nasıl daha erişilebilir hale getirileceği) hakkında fikir ister.
Keşif Merkezi	YZ, verilerle oynamak, keşfetmek ve yorumlamak için araçlar sağlar	Öğretmenler, daha fazlasını öğrenmek için ChatGPT'de farklı sorgular yazan öğrencilere temel bilgileri sağlar. ChatGPT dil öğrenimini desteklemek için kullanılabilir.
Çalışma Arkadaşı	YZ, öğrencinin öğrenme materyali üzerinde düşünmesine yardımcı olur	Öğrenciler mevcut anlayış seviyelerini ChatGPT'ye açıklar ve materyali incelemelerine yardımcı olacak yollar sorarlar. ChatGPT ayrıca öğrencilerin diğer görevlere hazırlanmalarına yardımcı olmak için de kullanılabilir.
Motivasyon Sağlayıcı	YZ, öğrenmeyi genişletecek oyunlar ve zorluklar sunuyor	Öğretmenler veya öğrenciler, mevcut bilgi düzeyinin bir özetini (ör. testler, alıştırmalar) sunduktan sonra ChatGPT'den öğrenimlerini nasıl genişletebilecekleri konusunda fikir ister.
Dinamik Değerlendirici	YZ, eğitimcilerle her öğrencinin mevcut bilgisinin bir profilini sağlar.	Öğrenciler ChatGPT ile öğretici türden bir diyaloga etkileşime girer ve ardından ChatGPT'den öğretmenleriyle/değerlendirme için paylaşmak üzere mevcut bilgi durumlarının bir özetini üretmesini ister.

Hisar Okulları, güncel araştırma ve raporlar doğrultusunda YZ teknolojilerinin eğitim süreçlerine ve müfredata entegrasyonu konusunda aşağıdaki ilkeleri benimsemiştir;

1. YZ teknolojilerinin eğitim süreçlerine ve müfredata entegrasyonu, bu teknolojilerin öğrenme ve öğretme süreçlerini destekleyecek şekilde ve etik hususların dikkate alınarak kullanılmasını ifade eder.
2. Hisar Okulları, okul toplumunu YZ teknolojilerinin sınırlamaları ve önyargıları da dahil olmak üzere bu sistemlerin nasıl çalıştıklarını öğrenmeye teşvik eder.
3. YZ teknolojileri, öğrenme prensiplerine ve ders tasarım stratejilerine (UbD) uygun olarak kullanılır.
4. YZ teknolojilerinden öğrenmeyi destekleyecek bir kaynak olarak yararlanabilmenin temel ön koşulu; okuduğunu anlama, analiz etme, sorgulama ve değerlendirebilme becerileridir.
5. Okul, öğrencilerin YZ ile ilgili bilgi, beceri ve deneyimlerini geliştirmek amacı ile çeşitli kanalları kullanır.
 - a. YZ teknolojileri ile ilgili müfredat güncelleme çalışmaları yapılır.
 - b. YZ teknolojileri kapsamında seminerler, atölyeler ve paylaşım saatleri düzenlenir.
 - c. YZ teknolojileri öğrenci projelerine dahil edilir.

11. Profesyonel Öğrenme ve Topluluk Katılımı

Öğrenen bir okul toplumu olarak YZ teknolojileri konusunda yaşanan gelişmeleri dikkate alınması, ve bu doğrultuda okul toplumunun bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi gerekliliği açıktır.

<p>1 Okul, paydaşlarının YZ ile ilgili bilgi, beceri ve deneyimlerini geliştirmek amacı ile çeşitli kanalları kullanır.</p> <p>a. YZ teknolojileri konusunda okul toplumunun ihtiyaçları belirlenir.</p> <p>b. Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda seminerler, atölyeler ve paylaşım saatleri düzenlenir.</p> <p>c. YZ teknolojileri ile ilgili bülten, rapor ve çeşitli kaynaklar üretilir ve paylaşılır.</p> <p>d. Okul, velilerin YZ teknolojileri ile ilgili yürütülen çalışmalar, politikalar ve süreçler konusunda bilgilendirilmesini sağlar.</p>	<p>2 Okul, YZ teknolojileri konusunda uzman organizasyon, kişi ve kurumlarla iş birliği yapar.</p> <p>a. Kurum dışı iş birlikleri ile konu ile ilgili gelişmelerin takip edilmesini sağlar.</p> <p>b. Kurum dışı iş birlikleri ile mentorluk ve süpervizyonluk desteği sağlar.</p>	<p>3 Okul, YZ teknolojileri kapsamında iyi örneklerin ve çalışmaların paylaşılmasını sağlar.</p> <p>a. Eğitime ve müfredata entegrasyon örneklerinin çeşitli kanallar ile paylaşılması sağlanır.</p> <p>b. Öğrenci projelerinin çeşitli kanallar ile paylaşılması sağlanır.</p> <p>c. İdari ve operasyonel çözümlerin çeşitli kanallar ile paylaşılması sağlanır.</p>
---	---	---

12. Politika İnceleme ve Güncelleme

Politika, belirli aralıklarla gözden geçirilir, geri bildirimler, odak grup çalışmaları, anketler aracılığı ile toplanan veriler ve alanda yaşanan gelişmeler dikkate alınarak güncellenir. Ayrıca süreç içinde ihtiyaç duyulduğunda gerekli güncellemeler yapılır.

1. Politikanın değerlendirilmesi amacı ile her akademik yılda iki kez geri bildirim formları uygulanır.
2. Politika her akademik yıl başında güncellenir.
3. Alandaki hızlı gelişmeler ve politikanın uygulanması sırasında ortaya çıkacak durumlar karşısında gerekli güncellemeler önerilir ve icra kurulunun onayı ile yayınlanır.

13. Sonraki Adımlar

ABD Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Ofisi tarafından yayınlanan, "YZ ve Öğretme ve Öğrenmenin Geleceği: İçgörüler ve Öneriler" isimli rapor, YZ bağlamında teknoloji politikaları ile ilgili eğitim liderlerine önemli tavsiyelerde bulunuyor:

1. Eğitimin merkezinde insanı (öğretmeni/öğrenciyi) konumlandırın.
2. YZ yaklaşımlarını ortak bir eğitim vizyonu ile uyumlu hale getirin.
3. Modern öğrenme ilkelerini içeren tasarımları kullanın.
4. Güveni sağlamaya ve sürdürmeye öncelik verin.
5. Eğitimcileri bilgilendirin ve sürece dahil edin.
6. AR-GE çalışmalarını, YZ teknolojilerini eğitim bağlamında ele almak için odaklayın.

Bu tavsiyeler doğrultusunda Hisar Okulları bu politika metninin yayınlanmasından sonraki adımlarını aşağıdaki gibi belirlemiştir;

1. Hisar Okulları YZ Eğitim Politikası'nın çift dilli olarak yayınlanması ve okul toplumuna çeşitli kanallar aracılığı ile duyurulması
2. Hisar Okulları YZ Eğitim Politikası'nın açık kaynak yaklaşımına uygun olarak okul web sitesinde tüm eğitimcilerin erişimine açık bir şekilde paylaşılması
3. Öğrenci, akademik ve idari personele yönelik olarak YZ teknolojileri hakkında kullanıcı profili, kullanım amaçları ve ihtiyaçları belirlemek amacı ile anket çalışmalarının yapılması
4. Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda, YZ teknolojilerinin kullanımı ve müfredata entegrasyonu konusunda profesyonel öğrenme çalışmalarının başlatılması
5. YZ teknolojilerinin kullanımı konusunda yönetsel, idari ve operasyonel ihtiyaçlar kapsamında hayata geçirilecek adımların belirlenmesi
6. Akademik yıl sonunda politika izleme ve değerlendirme çalışmalarının yapılması 2024 - 2025 akademik yılı başlangıcında güncellenen Hisar Okulları YZ Eğitim Politikası'nın yayınlanması

KAYNAKÇA

Artificial Intelligence and the Future of Teaching and Learning (PDF), www2.ed.gov/documents/ai-report/ai-report.pdf. Accessed 8 Oct. 2023

"Artificial Intelligence in Education." ISTE, www.iste.org/areas-of-focus/AI-in-education. Accessed 8 Oct. 2023.

Artificial Intelligence Index, aiindex.stanford.edu/wp-content/uploads/2023/04/HAI_AI-Index-Report_2023.pdf. Accessed 8 Oct. 2023.

"Artificial Intelligence Policy in Secondary Schools." Leon Furze, 9 Mar. 2023, leonfurze.com/2023/02/23/artificial-intelligence-policy-in-secondary-schools/comment-page-1/.

"Artificial Intelligence." Office of Educational Technology, 7 July 2023, tech.ed.gov/ai/.

Australian Framework for Generative Artificial Intelligence in Schools, education.nsw.gov.au/content/dam/main-education/about-us/strategies-and-reports/consultation-items/AI_Consultation_Paper.pdf. Accessed 8 Oct. 2023.

A Comparative Approach to Recognition Chatgpt - UNESCO, www.iesalc.unesco.org/wp-content/uploads/2023/04/ChatGPT-and-Artificial-Intelligence-in-higher-education-Quick-Start-guide_EN_FINAL.pdf. Accessed 8 Oct. 2023.

"Course Policies Related to CHATGPT and Other AI Tools." Google Docs, Google, docs.google.com/document/d/1WpCeTiyWCPQ9MNCsFeKMDQLSTsg1oKNIH6MzoSFXqQ/preview#heading=h.q2sz3kbqy68j. Accessed 8 Oct. 2023.

"Education, Directorate-General for." "Ethical Guidelines on the Use of Artificial Intelligence (AI) and Data in Teaching and Learning for Educators." Publications Office of the EU, Publications Office of the European Union, 1 Jan. 1970, op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d81a0d54-5348-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en.

"Home." Office of Teaching & Learning, otl.du.edu/plan-a-course/teaching-resources/sample-syllabus-statements/. Accessed 8 Oct. 2023.

Keeler, Alice. "Acceptable Use Policy for AI in the Ela Classroom." Teacher Tech, 1 June 2023, alicekeeler.com/2023/05/24/acceptable-use-policy-for-ai-in-the-ela-classroom/.

"Learning with AI Tools." Skool, www.skool.com/learningmodels/about. Accessed 8 Oct. 2023.

Miller, Matt. "Writing School Ai Policies? Use These 10+ Resources." Ditch That Textbook, 4 June 2023, ditchthattextbook.com/ai-policies/.

Schmidli, Laura. "Considerations for Using AI in the Classroom." L&S Instructional Design Collaborative, idc.ls.wisc.edu/guides/using-artificial-intelligence-in-the-classroom/. Accessed 8 Oct. 2023.

"Syllabi Policies for AI Generative Tools." Google Docs, Google, docs.google.com/document/d/1RMVwzjc1o0Mi8Blw_JUTcXv02b2WRH86vw7mi-16W3U/edit. Accessed 8 Oct. 2023.

Unesdoc.Unesco.Org, unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376709/PDF/376709eng.pdf.multi. Accessed 8 Oct. 2023.

Unesdoc.Unesco.Org, unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000385146. Accessed 8 Oct. 2023.

Yapay Zekaya Giriş - Liseler İçin Ders Kitabı (Cem SAY, Bahadır YILDIZ, Sedat YALÇIN)

